

Fakty a opinie

Czy artykuł, który czytamy przedstawia udokumentowane fakty czy jest tylko zbiorem opinii? W wielu mediach częstą praktyką jest przedstawienie prywatnych opinii autorów i autorek artykułów jakby były uniwersalnymi faktami. Rozpoznanie różnicy między faktami i opiniami to pierwszy krok w weryfikowaniu docierających do nas informacji.

Ważne jest, żeby młodzież nie tylko umiała wskazać, czy konkretne zdanie jest faktem lub opinią, ale również była w stanie operować na bardziej abstrakcyjnym poziomie definicji i charakterystycznych cech tych dwóch pojęć.

Grupa docelowa:
Młodzież 13-14 lat

Czas trwania:
45 minut

Cele warsztatu:

- rozwijanie umiejętności rozróżniania faktów i opinii (na poziomie zarówno konkretnym, jak i abstrakcyjnym)
- budowanie świadomości znaczenia umiejętności rozpoznawania faktów i opinii podczas kontaktu z materiałami prasowymi

Jeśli możemy przeprowadzić warsztat trwający 90 minut, warto połączyć ten scenariusz ze scenariuszem „Manipulacja w mediach”. Umiejętność rozróżniania faktów i opinii jest pierwszym krokiem w weryfikowaniu docierających do nas informacji. Jest to więc doskonałe wprowadzenie do refleksji na temat manipulacji w mediach oraz do sprawdzenia tej umiejętności podczas lektury tekstów prasowych. Jeśli zdecydujemy się na taki rozszerzony warsztat rekomendujemy prowadzenie go z trochę starszą młodzieżą (14-16 lat).

Fakty a opinie

1. Energizer (5-10 minut)

Każdy warsztat warto rozpocząć w dynamiczny sposób. Zależnie od rodzaju zabawy możemy dodać młodzieży energii, pomoże im się skoncentrować lub wzajemnie poznać. Rozpoczęcie zajęć za pomocą zabawy będzie również jasnym sygnałem, że nie czeka nas zwykła, „nudna” lekcja.

2. Quiz – Fakt czy Opinia (15 minut)

Przygotowujemy krótki quiz* (8-10 pytań), w trakcie którego młodzież musi odpowiedzieć na pytania związane z faktami i opiniami. Podczas omawiania prawidłowych odpowiedzi możemy zapytać uczniów i uczennice, co wskazuje na to, że dana wypowiedź jest faktem lub opinią. Być może są w stanie wskazać konkretne słowa charakterystyczne dla opinii (lepiej, gorszy, zawsze, nigdy, etc.).

Przykładowe pytania do quizu można znaleźć w materiałach zamieszczonych na końcu scenariusza, można z nich skorzystać lub stworzyć quiz z własnymi pytaniami.

3. Charakterystyka faktów i opinii (15 minut)

Dzielimy młodzież na 4-5 osobowe grupy i rozdajemy każdej grupie wymieszane pocięte paski papieru – na każdy pasek znajduje się jedna cecha opisująca fakt lub opinię. Zadaniem młodzieży jest posegregowanie ich w dwóch kolumnach – w jednej układają stwierdzenia charakteryzujące fakty, w drugiej opinie. Na koniec grupy prezentują podział, jakiego dokonały i wspólnie sprawdzamy, czy jest on właściwy.

Materiał do tego ćwiczenia znajdziecie na końcu scenariusza.

4. Podsumowanie – krótka dyskusja (5-10 minut)

W ramach podsumowania pytamy młodzież, czy trudno jest odróżnić fakty od opinii. Pytamy, dlaczego ta umiejętność jest tak ważna, kiedy zapoznajemy się z różnymi materiałami prasowymi czy z postami, artykułami, filmikami zamieszczanymi w mediach społecznościowych.

*Rekomendujemy wykorzystanie platformy do tworzenia quizów Kahoot.

Fakty a opinie

Materiały do pobrania:

[Przykładowe pytania do Quizu](#)

[Cechy charakterystyczne faktów i opinii.](#)